

Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi

12. SINIF

Güncel Dinî Meseleler

Kur'an'dan Mesajlar:
En'âm Suresi 151 ve 152. Ayetler

■ ÖNCEKİ DERSİMİZDE NELER VARDI?

4. Sağlık ve Tıpla İlgili Meseleler

■ NELER ÖĞRENECEĞİZ?

Kur'an'dan Mesajlar: En'âm Suresi 151 ve 152. Ayetler
Ünitemizi Değerlendirelim

En'âm Suresi;

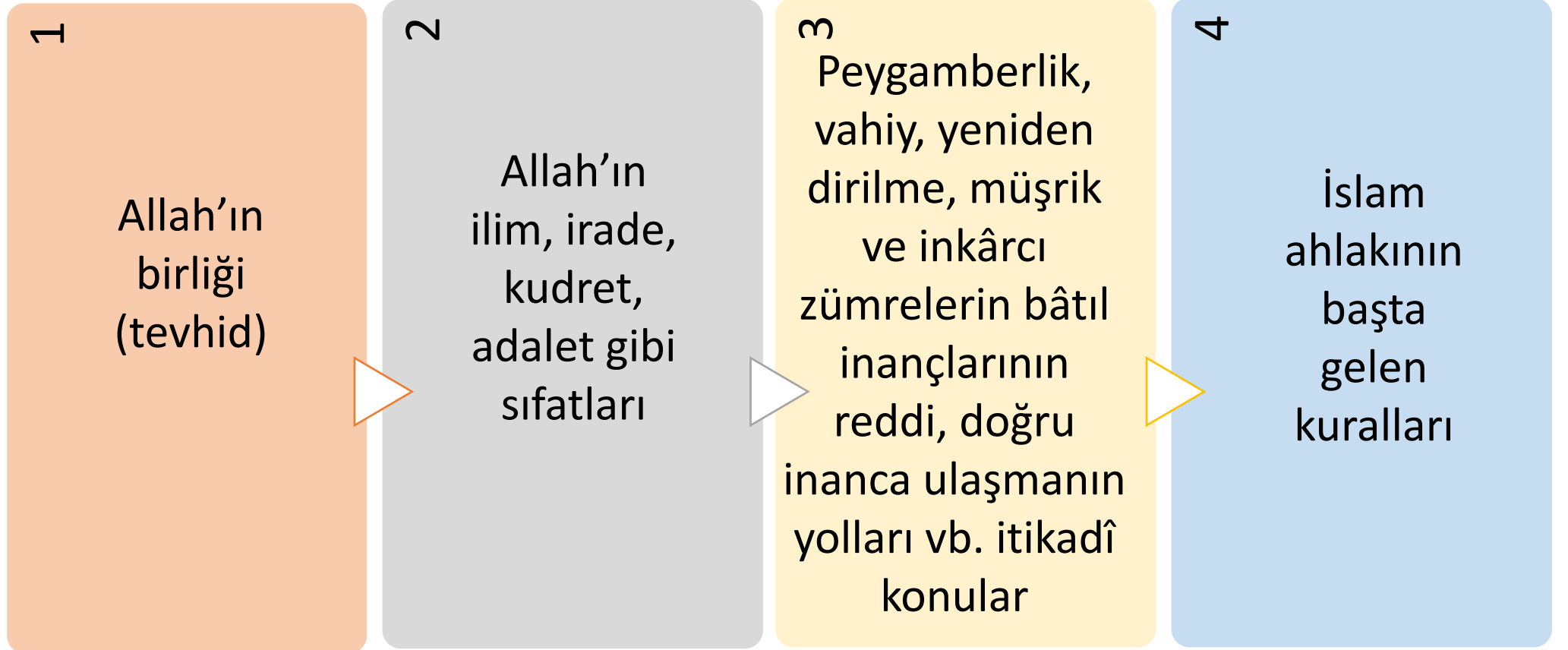
165 ayettir.

Hüccet suresi adıyla
da anılır.

En'âm; deve, sığır,
koyun ve keçi anlamına
gelir.

Tamamına yakını
Mekke'de inmiştir.

En'âm Suresinin Temel Konuları

- Bu surenin Allah'ın birliği ve Hz. Muhammed'in hak peygamber olduğuna dair kesin belgeler, puta tapıcılığı reddeden deliller içermesi çok önemlidir.

- En'âm Suresi 151 ve 152. Ayetler

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ تَعَالَوْا أَتْلُ مَا حَرَّمَ رَبِّيَ عَلَيْكُمْ أَلَّا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ مِنْ إِمْلَاقٍ نَحْنُ نَرْزُقُكُمْ وَإِيَّاهُمْ وَلَا تَقْرَبُوا الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ ذَلِكَُمْ وَصِيكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿١٥١﴾ وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُ وَأَوْفُوا الْكَيْلَ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ لَا نُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا وَإِذَا قُلْتُمْ فَاعْدِلُوا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ وَبِعَهْدِ اللَّهِ أَوْفُوا ذَلِكَُمْ وَصِيكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿١٥٢﴾

"De ki: Gelin, Rabb'inizin size haram kıldığı şeyleri okuyayım: O'na hiçbir şeyi ortak koşmayın. Anaya babaya iyi davranın. Fakirlik endişesiyle çocuklarınızı öldürmeyin. Sizi de onları da biz rızıklandırırız. (Zina ve benzeri) çirkinliklere, bunların açığına da gizlisine de yaklaşmayın. Meşru bir hak karşılığı olmadıkça, Allah'ın haram (dokunulmaz) kıldığı canı öldürmeyin. İşte size Allah bunu emretti ki aklınızı kullanasınız."

(En'âm Suresi 151. ayet.)

"Yetim malına, erginlik çağına erişene kadar en iyi şeklin dışında yaklaşmayın; ölçüyü ve tartıyı doğru yapın. Biz kişiye ancak gücünün yeteceği kadar yükleriz. Konuştuğunuzda, akraba bile olsa sözünüzde adil olun. Allah'a olan sözünüzü yerine getirin. Allah size bunları öğüt almanız için buyurmaktadır."

(En'âm Suresi 152. ayet.)

En'âm suresi, 151 ve 152. ayetler hakkında Abdullah b. Mes'ud (r.a.) "Kim Resulullah'ın mühürlü vasiyetini görmek isterse bu ayetleri okusun." demiştir.

- Söz konusu ayetler toplum düzeninin sağlanmasına yönelik hükümler içerir.
- Bu bağlamda zarûrât-ı diniyye'den olan canın, malın, neslin ve dinin dokunulmazlığı ve akli kullanmanın önemi vurgulanmıştır.

- En'âm suresi 151. ayette geçen “şirk” kavramının doğru anlaşılması çok önemlidir.
- Çünkü İslam dini tevhid inancı üzerine bina edilmiştir ve şirk, Allah'ın asla affetmeyeceği en büyük günahdır.

Allah'tan başkasına
ibadet etmek ve
onlara kutsiyet
vermek **şirktir.**

Allah'ın emir
ve yasaklarına karşı
gelerek, kendi heva ve
heveslerine uymaları veya
başka insanların
emrettiklerini yapmaları,
yasak ettiklerini de
yapmamaları
şirktir.

Allah'tan başkasına
dua etmek ve ondan
medet ummak **şirktir.**

Cennete girmek,
cehennemden uzak olmak
veya günahların
bağışlanması için başka bir
kişinin aracı kabul edilmesi
ve o kişiden yardım
dilenmesi **şirktir**.

Bu durum İslam'ın
canın ve neslin
korunması ilkesi ile
çelişmektedir.

**“...Fakirlik endişesiyle
çocuklarınızı öldürmeyin...”**
emri, günümüzde de dikkat
edilmesi gereken bir husustur.

Zira günümüzde rızık ve
başka endişelerle gebelikler
sonlandırılmaktadır.

- Hz. Muhammed (s.a.v.) şöyle buyurmaktadır:

"Nikâh benim sünnetimdir. Kim benim sünnetime uygun davranmazsa benden değildir. Evlenin. Çünkü ben kıyamet günü diğer ümmetlere karşı sizin çokluğunuzla iftihar edeceğim..."

(İbn Mâce, Nikâh, 1)

- İslam dini harama yaklaştıran işleri de haram saymıştır.
- **“... (Zina ve benzeri) çirkinliklere, bunların açığına da gizlisine de yaklaşmayın...”** ayeti, harama giden tüm yolların terk edilmesini emretmektedir.

- Haramlar konusunda iyi niyetli amaçlardan da sakınmak gerekir.
- Kumar haram ise kumarla kazanılan parayı hayır kuruluşuna vermeyi amaçlamak dinen kumarı meşru kılmaz.

İslam dini, sınırlı sayıda koyduğu yasaklarla insanların mutluluğunu hedeflemektedir.

“...Allah size bunları öğüt almanız için buyurmaktadır.”

En'âm suresi 152. Ayet

■ NELER ÖĞRENDİK?

En'âm Suresi 151 ve 152. ayetlerde kısaca şu konulardan bahsedilmektedir;

- ✓ Allah'a hiçbir şeyi ortak (şirk) koşmayın.
- ✓ Anaya babaya iyi davranın.
- ✓ Fakirlik endişesiyle çocuklarınızı öldürmeyin.
- ✓ Rızık Allah'tandır.
- ✓ Zinaya ve benzeri çirkinliklere yaklaşmayın.

■ NELER ÖĞRENDİK?

- ✓ Allah'ın dokunulmaz kıldığı canı öldürmeyin.
- ✓ Aklınızı kullanın.
- ✓ Yetimin malını kullanırken dikkatli olun.
- ✓ Ölçüyü ve tartıyı doğru yapın.
- ✓ Sözünüzde adil olun.
- ✓ Allah'a olan sözünüzü yerine getirin.

Ünitemizi Değerlendirelim

1. Güncel dini meselelerin çözümünde öncelikle Kur'an ve sünnete başvurulur. Bu iki kaynakta sorunla ilgili doğrudan bir hüküm bulunamadığında İslam'ın temel ilkelerine göre çözüm aranır. Bu amaçla sahabe görüşleri, icma ve müçtehitlerin içtihatları incelenir. Müçtehit, güncel sorunlara İslam'a uygun çözüm bulmak için elinden gelen gayreti göstererek bir görüşe ulaşır.

Bu metin aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabıdır?

- A) İctihatla fetva arasındaki fark nedir?
- B) Yeni sorunların çıkma nedeni nedir?
- C) Dinî bir sorunu çözme yöntemi nedir?
- D) Sahabenin sorun çözme yöntemi nasıldır?
- E) Müçtehidin taşıması gereken nitelikler nelerdir?

2. Mükellefin yapıp yapmamakta özgür bırakıldığı davranışlardır. Anlamı, caiz ve helal kavramlarının anlamıyla ilişkilidir. İslam bilginleri, caiz kelimesini daha çok sonraki devirlerde meselelerin dinî hükmünü ifade etmek için kullanmışlardır.

Bu parçada sözü edilen kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sünnet
- B) Vacip
- C) Farz
- D) Mendup
- E) Mübah

3. Günümüzde insanların hayatını, sağlığını, beden bütünlüğünü, neslini ve ahlakını riske atan kimi zaman da insanlığa fayda sağlayan ve onların ihtiyaçlarını gideren yeni uygulamalar ve ürünler ortaya çıkmaktadır. Bu konularda fetva verme becerisine sahip olan İslam âlimleri fetva vereceği konuyu iyice araştırıp incelemeli ve ihtiyaç duyması hâlinde konunun uzmanlarından bilgi almalıdır.

Paragraf göz önünde bulundurulduğunda aşağıdakilerden hangisi sorunların çözümünde dikkat edilmesi gereken hususlardan biri değildir?

- A) Müctehitlerin her hususta yeterli bilgi sahibi olmaları
- B) Allah'ın (c.c.) koyduğu dengenin korunması
- C) İnsan onur ve haysiyetinin zedelenmemesi
- D) Temel ahlaki değerlere riayet edilmesi
- E) Farklı uzmanlık alanlarından faydalanılması

4. Aşağıdakilerden hangisi kişinin malını kullanımıyla ilgili bir yargıdır?

- A) Malın meşru olması emek karşılığı olmasına bağlıdır.
- B) Bedelini ödemek bir malı meşru kılan yollardan biridir.
- C) Cömert olunmalı fakat savurganlıktan kaçınılmalıdır.
- D) Hibe, hediye ve miras meşru mal edinme yoludur.
- E) Helal ve meşru yollardan mal sahibi olunmalıdır.

5. İslam'da malın korunması temel esas olduğu gibi kişinin malını korumak uğruna mücadele etmesi de onurlu bir davranıştır. Diğer yandan kişinin sahip olduğu mal varlığı ile başkalarına zarar verecek girişimlerde bulunması yasaklanmıştır. Bu gibi durumlarda devletin özel mülkiyete müdahale etme ve sınırlama getirmesi kanunlarla düzenlenir.

Bu metinde aşağıdakilerden hangisiyle ilgili kesin hüküm vardır?

- A) İslam'a göre mülk edinme yolları
- B) Meşru olmayan kazancın hükmü
- C) Mali işlerle ilgili kanunların yapılması
- D) Özel mülkiyet hakkının sınırları
- E) İslam'a göre nelerin mülk sayıldığı

6. Hiçbir iş, işçinin hayatından ve sağlığından önemli olamaz. Bu bakımdan çalışma şartları insanın şeref ve haysiyetine uygun bir biçimde düzenlenmelidir. İş kazalarının pek çoğuna iş güvenliği kurallarının ihlali ve tedbirsizlik neden olmaktadır. Bu tür durumlara düşmemek için işveren, işçinin güvenliğini sağlamalı, emniyeti için gereken tedbirleri almalıdır. Zira kişilerin sağlığı açısından güvenli iş ve ortamlarda çalışması dinin ve insan haklarının bir gereğidir.

Bu paragrafa en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İşverenin Sorumlulukları
- B) Sosyal Güvenliğin Tarihi
- C) Sigorta Kurumu ve İş Kazaları
- D) Güvenli Çalışmanın Faziletleri
- E) İş Kazalarının Yol Açtığı Hasarlar

7. Allah size yalnızca murdar eti (leş), kanı, domuz etini ve Allah'tan başkasının adına kesilmiş olanı haram kıldı. Ama biri zorda kalırsa, istismar etmeksizin ve zaruret ölçüsünü aşmaksızın yemek zorunda kalırsa, ona günah yoktur. Şüphesiz, Allah çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.”

(Bakara suresi, 173. ayet)

Aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabına bu ayette değinilmemiştir?

- A) Zaruretler haram olan şeyleri mubah kılar mı?
- B) Yenilmesi Kur'an'da yasaklanan şeyler nelerdir?
- C) Ölmüş olarak bulunan bir hayvanın eti yenilebilir mi?
- D) Etinin yenilebilmesi için hayvan nasıl kesilmiş olmalıdır?
- E) Hayvanı kesen kimsede bulunması gereken şartlar nelerdir?

8. “İslam dininde yasaklar sınırlı iken helallerin kapsamı oldukça geniştir.” ifadesi aşağıdakilerden hangisiyle belirtilir?

- A) Helaller geniştir, harama yer yoktur.
- B) Eşyada aslolan helal ve serbest oluşur.
- C) Helaller belli, haramlar ise istisnadır.
- D) Yasakların sınırlarını helaller belirler.
- E) Sınırlar helallerin kapsamını genişletir.

9. İslam dini, kişiyi içki ve uyuşturucu madde kullanıma iten sebeplerle mücadele ettiği gibi sarhoşluğu ve uyuşturucu madde kullanımını da yasaklamıştır. Nitekim içki yasağı, sarhoşluk veren, insanın akli dengesini bozan bütün katı ve sıvı maddeleri kapsar. İslam'a göre çoğu sarhoşluk veren şeyin azı da haramdır.

Parçaya göre aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Uyuşturucu maddeler de sarhoşluk verdiği için haramdır.
- B) İslam dini, sarhoşluk veren şeylerle mücadele etmektedir.
- C) İçki ve uyuşturucu, insanın akli dengesini olumsuz etkiler.
- D) Sarhoşluk veren şeylerin miktarı haram olmasında etkilidir.
- E) İçki ve uyuşturucu madde kullanımına iten sebepler önlenmelidir.

10. İslam dini insana ve insan hayatına büyük değer vermiştir. Savaş hâli ve nefis müdafaası gibi meşru bir sebep olmadıkça insan hayatına son verilmesini yasaklamıştır. Gerek başkasının canına kıymak, gerekse intihar yani kişinin kendi canına kıyması en büyük günahlardan sayılmıştır. Ötenazi, hastanın yaşamına kasıtlı olarak son vermektir ki dinen haram ve hatta cinayet olduğu konusunda İslam âlimleri hemfikirdir. Çünkü İslam dininde “ölüm hakkı” değil “yaşama hakkı” vardır. Ötenazi, kişinin hakkı olmayan bir şeyi talep etmesidir.

Bu parçadan hareketle aşağıdaki yargıların hangisine ulaşamaz?

- A) Ötenazi hakkı doktorlar tarafından önerilebilir.
- B) İnsan kendi dâhil kimsenin canına kıymamalıdır.
- C) Ötenaziyi kendi isteyen hasta intihar etmiş sayılır.
- D) İslam dini insan hayatını dokunulmaz kabul eder.
- E) Ötenaziyi uygulamak cinayet olarak değerlendirilir.

■ BİR SONRAKİ DERSİMİZDE NELER VAR?

1. Hinduizm - 1